

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2015. gada 19. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Valsts atbalsts — LESD 107. panta 1. punkts — “Valsts atbalsta” jēdziens — Mājokļa atbalsts, kas pirms Ungārijas pievienošanās Eiropas Savienībai piešķirts noteiktām mājsaimniecību kategorijām — Kredītiestāžu veikta atbalsta izmaksāšana, pretī saņemot valsts garantiju — LESD 108. panta 3. punkts — Pasākums, kas iepriekš nav paziņots Eiropas Komisijai — Prettiesiskums

Lieta C-672/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Fővárosi Törvényszék* (Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 30. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2013. gada 17. decembrī, tiesvedībā

OTP Bank Nyrt

pret

Magyar Állam,

Magyar Államkincstár.

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], kas pilda sestās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši E. Levits un F. Biltšens [*F. Biltgen*] (referents),

ģenerālvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

sekretārs I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 13. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *OTP Bank Nyrt* vārdā – *P. Nagy*, *ügyvéd*,
- Ungārijas valdības vārdā – *Z. Fehér* un *G. Koós*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *K. Talabér-Ritz* un *L. Flynn*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz LESD 107. un 108. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts *OTP Bank Nyrt* (turpmāk tekstā – “*OTP Bank*”), kas ir ungāru kredītiestāde, tiesvedībā pret *Magyar Állam* (turpmāk tekstā – “Ungārijas valsts”) un *Magyar Államkincstár* (turpmāk tekstā – “Ungārijas valsts kase”) par atlīdzināšanas prasību atbilstoši garantijai, kuru Ungārijas valsts sniedza *OTP Bank*.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Saskaņā ar Līguma starp Beļģijas Karalisti, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Īriju, Itālijas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Portugāles Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Karalisti, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Eiropas Savienības dalībvalstīm) un Čehijas Republiku, Igaunijas Republiku, Kipras Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Ungārijas Republiku, Maltas Republiku, Polijas Republiku, Slovēnijas Republiku un Slovākijas Republiku par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai (OV 2003, L 236, 17. lpp.; turpmāk tekstā – “Pievienošanās līgums”) 2. panta 2. punktu tas stājās spēkā 2004. gada 1. maijā.
- 4 Atbilstoši Pievienošanās līguma 1. panta 2. punktam pievienošanās nosacījumi un ar šo pievienošanās saistītie pielāgojumi Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā, ir izklāstīti Aktā par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 2003, L 236, 33. lpp.; turpmāk tekstā – “Pievienošanās akts”).
- 5 Pievienošanās akta 22. pantā, kurš tāpat kā pārējie tā noteikumi ir Pievienošanās līguma sastāvdaļa, noteikts, ka pasākumus, kas uzskaitīti IV pielikumā ietvertajā sarakstā, piemēro atbilstīgi nosacījumiem, kas paredzēti minētajā pielikumā.
- 6 Pievienošanas akta IV pielikuma 3. punkts “Konkurences politika” ir formulēts šādi:
 - “1. Turpmāk norādītās atbalsta programmas un individuālo atbalstu, ko jaunajās dalībvalstīs ir sākti īstenot pirms pievienošanās dienas un ko joprojām īsteno pēc minētās dienas, pēc pievienošanās uzskata par esošo atbalstu, kā tas definēts [LESD 108. panta] 1. punktā:
 - a) atbalsta pasākumi, kuru īstenošana sāka pirms 1994. gada 10. decembra;
 - b) atbalsta pasākumi, kas uzskaitīti pielikuma papildinājumā;
 - c) atbalsta pasākumi, kurus attiecīgās jaunās dalībvalsts Valsts atbalsta uzraudzības iestāde līdz pievienošanās dienai ir izvērtējusi un atzinusi par saderīgu ar *acquis* un pret kuriem Komisija – atbilstīgi 2. punktā izklāstītajai procedūrai – nav iebildusi, pamatojoties uz nopietnām šaubām par šo pasākumu saderību ar kopējo tirgu.

Piemērojot [LESD 108. panta] 3. punktu, pēc pievienošanās par jaunu atbalstu uzskata visus pasākumus, ko turpina īstenot pēc pievienošanās dienas un kas ir valsts atbalsts, un neatbilst iepriekš izklāstītajiem nosacījumiem.”

- 7 Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108.] panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes 2006. gada 20. novembra Regulu (EK) Nr. 1791/2006 Nr. 1791/2006 (OV L 363, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 659/1999”), 1. pantā “Definīcijas” noteikts:

“Šajā regulā:

- a) “atbalsts” ir visi pasākumi, kas atbilst kritērijiem, kuri noteikti [LESD 107.] panta 1. punktā;
- b) “pastāvošais atbalsts” ir:
- i) neskarot [..] IV pielikuma 3. punktu un šā pielikuma papildinājumu [..] Pievienošanās aktam, [..] jebkāds atbalsts, kas pastāvējis pirms Līguma stāšanās spēkā attiecīgajās dalībvalstīs, t.i., atbalsta programmas un individuālais atbalsts, kas ieviests pirms Līguma stāšanās spēkā un ko joprojām piemēro pēc Līguma stāšanās spēkā;
 - ii) atļauts atbalsts, t.i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, ko atļāvusi Komisija vai Padome;
 - iii) atbalsts, ko uzskata par atļautu, ievērojot šīs regulas 4. panta 6. punktu, vai kas atļauta [atļauts] pirms šīs regulas, bet saskaņā ar šo procedūru;
 - iv) atbalsts, ko uzskata par pastāvošu atbalstu saskaņā ar 15. pantu;
 - v) atbalsts, ko uzskata par pastāvošu atbalstu, jo ir iespējams konstatēt, ka tā ieviešanas laikā tas nav bijis atbalsts, bet pēc tam kopējā tirgus attīstības dēļ – dalībvalstij neieviešot izmaiņas – tas kļuvis par atbalstu. Ja daži pasākumi kļūst par atbalstu tādēļ, ka Kopienas tiesību akti nosaka kādas darbības liberalizāciju, tad pēc datuma, kas noteikts liberalizācijai, šādus neuzskata pasākumus par pastāvošu atbalstu;
- c) “jauns atbalsts” ir atbalsts, t.i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kas nav pastāvošs atbalsts, tostarp pastāvoša atbalsta grozījumi;
- d) “atbalsta shēma” ir visi dokumenti, pamatojoties uz kuriem bez turpmākiem izpildes pasākumiem var piešķirt individuālu atbalstu uzņēmumiem, kuri vispārīgi un teorētiski definēti attiecīgajos dokumentos, un visi dokumenti, pamatojoties uz kuriem vienam vai vairākiem uzņēmumiem uz nenoteiktu laika periodu un/vai nenoteiktā apmērā var piešķirt atbalstu, kas nav saistīts ar kādu konkrētu projektu;
- e) “individuāls atbalsts” ir atbalsts, ko nepiešķir, pamatojoties uz atbalsta shēmu, un paziņojami atbalsta piešķirumi, pamatojoties uz kādu atbalsta shēmu;
- f) “nelikumīgs atbalsts” ir jauns atbalsts, kas ieviests, pārkāpjot [LESD 108.] panta 3. punktu;
- [..].”

Ungārijas tiesības

- 8 Pamatojoties uz likumos par Ungārijas Republikas budžetu 2000.–2002. gadam piešķirtajām pilnvarām, Ungārijas valdība 2001. gada 31. janvārī pieņēma valdības Dekrētu Nr. 12/2001 par atbalstu, lai sekmētu pieeju mājoklim (*Magyar Közlöny 2001/11*, turpmāk tekstā – “2001. gada dekrēts”).
- 9 Šī dekrēta VII nodaļā ietvertā 24. panta 1. punktā bija noteikts, ka šī dekrēta II–VI nodaļā minētie aizdevumi jāpiešķir un jāizmaksā, kā arī atmaksas un atbalsta sniegšanas kārtība jānosaka un budžetā iemaksājamās summas jāiekasē kredītiestādēm neatkarīgi no tā, kas ir celtnieks, būvprojekta pasūtītājs vai pārdevējs.
- 10 Šī paša dekrēta 24. panta 15. punktā noteikts:
“Kredītiestāde noslēdz līgumu ar ministriju un Valsts kasi par atbalsta un avansa izmaksāšanu 11. punkta izpratnē un norēķinu sistēmu, kā arī finanšu kontroles mērķiem nepieciešamo datu sniegšanu. Kredītiestāde pēc šī līguma noslēgšanas ir tiesīga izmaksāt atbalstu un avansus.”
- 11 Saskaņā ar 2001. gada dekrēta 25. panta 1. un 2. punktu:
“1) Ja pieprasītājs mājokļa iegādei ir izmantojis arī 5. panta 4. punktā minēto pabalstu būvniecībai, valsts atmaksā kredītiestādei 80 % no aizdevuma summas, kas noteikta saskaņā ar 13. panta 1. punktu, kuru kredītiestāde izmaksājusi un kas kļuvusi neatgūstama atbilstoši Likuma par grāmatvedību normām, un no šī aizdevuma procentiem un izmaksām, kas nevar pārsniegt pusi no tā kapitāla summas.
2) Valsts atmaksā kredītiestādei kredītiestādes izmaksātā aizdevuma, kas izmaksāts avansu formā un atbilstoši 5/A pantam kļuvis neatgūstams, kapitāla summu, procentus un izdevumus saskaņā ar Likuma par grāmatvedību normām.”
- 12 2001. gada dekrēta 25/C pantā, kas pievienots ar 2011. gada 6. decembra valdības Dekrētu Nr. 257/11 (turpmāk tekstā – “2011. gada dekrēts”), noteikts:
“[2001. gada] dekrēta 25. panta 1. un 2. pantā paredzētie valsts atmaksāšanas pienākumi nav īstenojami, ja tie attiecas uz aizdevuma līgumiem, kas noslēgti 2004. gada 1. maijā vai pēc tam.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 13 2008. gada 15. septembrī Pašvaldību ministrija, Valsts kase un *OTP Bank* noslēdza pilnvarojuma līgumu, pamatojoties uz 2001. gada dekrēta 24. panta 15. punktu.
- 14 Saskaņā ar šī līguma I nodaļas 1. punktu ir noteikts, ka Pašvaldību ministrija uzdod *OTP Bank* šī līguma īstenošanai veikt valsts atbalsta mājokļiem izmaksāšanu. Tā ietvaros *OTP Bank* veica šādus uzdevumus: novērtēja mājokļa atbalsta un subsidēto mājokļu kredītu pieprasītāju pieteikumus, izmaksāja atbalstu atbilstoši 2001. gada dekrētā paredzētajiem nosacījumiem, nodrošināja hipotēku par labu valstij, kā arī atsavināšanas un apgrūtināšanas aizliegumu reģistrāciju zemesgrāmatās, veica mājokļa atbalstam piešķirto summu iegrāmatošanu budžetā un atbilstoši šī dekrēta normām sniedza datus.
- 15 Atlīdzinājumam par šo uzdevumu veikšanu *OTP Bank* tika atbilstoši 2008. gada 15. septembra pilnvarojuma II nodaļas 5. punktam atmaksāti izdevumi, proti, 1,5 % no mājokļa atbalstam piešķirtajām summām un 3 % no aizdevumu līgumos noteiktajām un avansa veidā izmaksātajām summām, atbalsta mājokļiem jauniem cilvēkiem izmaksātajām summām un atbalsta, kas piešķirts atbilstoši iepriekšējai nodokļu atmaksāšanas sistēmai, summām.

- 16 Saskaņā ar 2001. gada dekrēta 25. panta 1. punktu, kas bija spēkā 2008. gada 15. septembra pilnvarojuma līguma noslēgšanas laikā, proti, pirms tas tika grozīts ar 2011. gada dekrētu, Ungārijas valstij, pastāvot zināmiem nosacījumiem, bija juridisks pienākums atmaksāt kredītiestādei 80 % no aizdevuma summas, kuru šī kredītiestāde izmaksājusi un kura kļuvusi neatgūstama atbilstoši Likuma par grāmatvedību normām, un no šī aizdevuma procentiem un izmaksām.
- 17 2001. gada dekrēta 25. panta 2. punktā bija paredzēts, ka valstij jāgarantē kredītiestādei arī izmaksātā aizdevuma, kas izmaksāts avansu formā un atbilstoši 5/A pantam kļuvis neatgūstams, kapitāla summas, procentu un izdevumu atmaksāšana.
- 18 *OTP Bank* vairākkārtīgi nesekmīgi aicināja Ungārijas valsti izpildīt šo pilnvarojuma līgumu attiecībā uz 2009. gada trešo ceturksni un nākamajiem gadu ceturkšņiem. Ungārijas valsts apstrīdēja šo pienākumu, atsaucoties uz 2001. gada dekrēta 25/C panta, kas pievienots ar 2011. gada dekrētu, normām. Pēc šiem grozījumiem Ungārijas valsts uzskatīja, ka tā ir atbrīvota no 2001. gada dekrēta 25. panta 1. un 2. punktā paredzētajiem pienākumiem attiecībā uz aizdevuma līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2004. gada 1. maiju.
- 19 Šāda kontekstā *OTP Bank* cēla prasību *Fővárosi Törvényszék* (Budapeštas apgabaltiesa), lūdzot piespriest Ungārijas valstij tai atmaksāt summu 1 261 506 204 Ungārijas forintu (HUF) apmērā, kam pieskaitīti procenti un izdevumi, un noteikt, ka pieņemamais nolēmums ir izpildāms attiecībā pret Valsts kasi. *OTP Bank* uzskatīja, ka pēc 2001. gada dekrēta 25/C panta pieņemšanas Ungārijas valsts bija turklāt padarījusi 2008. gada 15. septembra pilnvarojuma līguma izpildi par neiespējamu un tādējādi to vienpusēji lauzusi. Šī iemesla dēļ *OTP Bank* arī lūdza pārskatu sniegšanu par šī līguma izpildei sniegtajiem pakalpojumiem saskaņā ar Civillikuma 479. panta 3. punktu.
- 20 Ungārijas valsts un Valsts kase, kuras lūdza *OTP Bank* prasību noraidīt, apgalvoja, ka 2001. gada grozīšana ar 2011. gada dekrētu bija nepieciešama, jo Ungārijas valsts garantija atbilstoši 2001. gada dekrēta 25. panta 1. un 2. punktam (turpmāk tekstā – “valsts garantija”) ir ar Savienības tiesībām aizliegts valsts atbalsts. Tādējādi, pieņemot 2011. gada dekrētu, Ungārijas valsts mērķis bija tikai padarīt Ungārijas tiesības par saderīgām ar Savienības tiesībām.
- 21 *Fővárosi Törvényszék* noraidīja *OTP Bank* prasību. *Fővárosi Íteltábla* (Budapeštas apelācijas tiesa) atcēla šo spriedumu, uzskatīdama, ka var būt lietderīgi pārbaudīt šī apgalvotā atbalsta saderīgumu ar iekšējo tirgu LESD 107. panta 2. un 3. punkta izpratnē, un nosūtīja šo lietu atpakaļ *Fővárosi Törvényszék*.
- 22 *Fővárosi Törvényszék* šo lietu izskatot no jauna, *OTP Bank* apgalvo, ka, ja šai tiesai jāpārbauda, vai uz valsts garantiju attiecas LESD 107. panta 1. punkts, tai ir jāvērtē Tiesā ar jautājumu par to, vai šī garantija saskaņā ar Savienības tiesībām ir saderīga ar iekšējo tirgu, it īpaši, ņemot vērā LESD 107. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto izņēmumu attiecībā uz sociāliem atbalstiem, kā arī apstākli, ka strīdīgā atbalsta veida saņēmēji ir privātpersonas, nevis kredītiestādes.
- 23 *Fővárosi Törvényszék* uzskata, ka tās izskatāmā strīda izlemšanai ir nepieciešama Savienības tiesību interpretācija. Ja šī garantija nav aizliegts valsts atbalsts vai ja tā ir ar iekšējo tirgu saderīgs atbalsts LESD 107. panta 2. un 3. punkta izpratnē, ir iespējams, ka Ungārijas valsts pilnvarojuma līgumu ir lauzusi bez pienācīga tiesiska pamata.
- 24 Šajos apstākļos *Fővárosi Törvényszék* nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādus jautājumus:
- “1) Vai valsts garantija, kas [2001. gada] dekrēta [...] ietvaros sniegta pirms Ungārijas pievienošanās Eiropas Savienībai, ir uzskatāma par valsts atbalstu, un, ja tas tā ir, vai tā ir saderīga ar iekšējo tirgu?”

- 2) Ja minētā dekrēta ietvaros sniegtā garantija ir nesaderīga ar iekšējo tirgu, kā, pamatojoties uz Savienības tiesībām, var tikt laboti iespējamie attiecīgo personu interešu aizskārumi?”

Par pieņemamību

- 25 Ungārijas valdība un Komisija šaubās par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu vai vismaz par viena vai otra jautājuma pieņemamību.
- 26 Šajā ziņā vispirms ir jāatgādina, ka saistībā ar LESD 267. pantā noteikto procedūru tikai valsts tiesa, kura iztiesā lietu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, ņemot vērā lietas īpatnības, var noteikt, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir vajadzīgs, lai šī tiesa varētu pieņemt nolēmumu, un cik atbilstīgi ir tās Tiesai uzdotie jautājumi. Līdz ar to gadījumā, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (skat. it īpaši spriedumu *Bruno* u.c., C-395/08 un C-396/08, EU:C:2010:329, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 27 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Valsts tiesas iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedumi *van der Weerd* u.c., no C-222/05 līdz C-225/05, EU:C:2007:318, 22. punkts, kā arī *Melki* un *Abdeli*, C-188/10 un C-189/10, EU:C:2010:363, 27. punkts).
- 28 Vienīgi īpašos gadījumos Tiesai ir jāpārbauda apstākļi, kādos valsts tiesa tai ir iesniegusi lūgumu (šajā ziņā skat. spriedumu lietā *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, 39. punkts). Sadarbības gars, kam jāvalda prejudiciāla nolēmuma procedūrā, paredz, ka valsts tiesa ievēro Tiesai uzticēto uzdevumu palīdzēt veikt pareizu tiesvedību dalībvalstīs, nevis sniegt konsultatīvus atzinumus par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem (spriedums lietā *Schmidberger*, C-112/00, EU:C:2003:333, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 29 Turpinot jāuzsver, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru, lai gan tiesvedības, kas ierosināta, piemērojot LESD 267. pantu, ietvaros Tiesai nav jāizvērtē valsts tiesību aktu saderība ar Savienības tiesībām, ne arī jāinterpretē valsts tiesību akti, tā tomēr var iesniedzējtiesai sniegt visus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kas tai ļautu izlemt jautājumu par šādu saderību, taisot spriedumu tās izskatāmajā lietā (skat. it īpaši spriedumu *Paint Graphos* u.c., no C-78/08 līdz C-80/08, EU:C:2011:550, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 30 Precīzāk, jau ir ticis nospriests, ka Komisijas kompetence izvērtēt atbalsta saderīgumu ar kopējo tirgu nav šķērslis tam, ka valsts tiesa uzdod Tiesai prejudiciālu jautājumu par valsts atbalsta jēdziena interpretāciju (spriedums *DM Transport*, C-256/97, EU:C:1999:332, 15. punkts). Tādējādi Tiesa var iesniedzējtiesai sniegt Savienības tiesību interpretācijas norādes, lai tā varētu noteikt, vai valsts pasākums var tikt kvalificēts kā “valsts atbalsts” šo tiesību izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumu *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-140/09, EU:C:2010:335, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 31 Valsts tiesās var vērsties ar strīdiem, kuri tām uzliek pienākumu interpretēt un piemērot atbalsta jēdzienu, kas paredzēts LESD 107. panta 1. punktā, it īpaši, lai noteiktu, vai valsts pasākumam būtu vai nebūtu bijusi jāveic LESD 108. panta 3. punktā paredzētā iepriekšējās kontroles procedūra, un vajadzības gadījumā jāpārbauda, vai attiecīgā dalībvalsts ir izpildījusi šo pienākumu (šajā ziņā skat. spriedumu *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 32 Visbeidzot, tā kā – kā izriet no šī sprieduma 29. punkta – Tiesai jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, tad, ja nepieciešams, Tiesai ir jāpārformulē tai uzdotie jautājumi (skat. it īpaši *Byankov*, C-249/11, EU:C:2012:608, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 33 Ņemot vērā iepriekš minēto, lai sniegtu iesniedzējtiesai noderīgu atbildi, abi jautājumi, kas jāizskata kopā, jāpārformulē tādējādi, ka iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai valsts garantija var tikt kvalificēta kā “valsts atbalsts” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē un, ja tā, vai uz to attiecas LESD 108. panta 3. punktā paredzētais paziņošanas pienākums, un vajadzības gadījumā – kādas ir šī pienākuma neievērošanas sekas.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

- 34 Attiecībā uz kontroli par to, kā dalībvalstis ievēro savus ar LESD 107. un 108. pantu uzliktos pienākumus, ievadam jāatgādina veids, kādā šī pēdējā minētā panta normas ir savstarpēji saistītas, kā arī tiesības un pienākumi, kas ar šīm normām ir uzlikti Komisijas, no vienas puses, un dalībvalstīm, no otras.
- 35 LESD 108. pantā ir noteiktas atšķirīgas procedūras atkarībā no tā, vai atbalsts ir pastāvošs vai jauns. Lai gan jauns atbalsts saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu ir iepriekš jāpaziņo Komisijai un tas nevar tikt īstenots, pirms procedūra nav beigusies ar galīgo lēmumu, pastāvošs atbalsts var saskaņā ar LESD 108. panta 1. punktu tikt likumīgi īstenots, kamēr Komisija nav konstatējusi tā nesaderību (spriedums *P*, EU:C:2013:525, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 36 Šīs kontroles sistēmas ietvaros Komisija un valsts tiesas īsteno atšķirīgus pienākumus un pilnvaras (spriedums *Namur-Les assurances du crédit*, C-44/93, EU:C:1994:311, 14. punkts).
- 37 Saskaņā ar šī sprieduma 31. punktā minēto judikatūru valsts tiesās var vērsties ar strīdiem, kas tām uzliek pienākumu interpretēt un piemērot atbalsta jēdzienu, kas paredzēts LESD 107. panta 1. punktā, it īpaši, lai noteiktu, vai valsts pasākumam, kas veikts, neievērojot LESD 108. panta 3. punktā paredzēto iepriekšējās kontroles procedūru, šī procedūra būtu vai nebūtu bijusi jāveic. Ja šīs tiesas secina, ka attiecīgais pasākums patiešām būtu bijis iepriekš jāpaziņo Komisijai, tām tas jāatzīst par nelikumīgu. Savukārt šīs pašas tiesas nav kompetentas lemt par valsts atbalsta saderīgumu ar iekšējo tirgu, jo šī kontrole ietilpst Komisijas ekskluzīvajā kompetencē (šajā ziņā skat. spriedumu *P*, EU:C:2013:525, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).

Par lietas būtību

- 38 Ņemot vērā šos faktorus, lai sniegtu iesniedzējtiesai noderīgu atbildi, pirmkārt, jānosaka, vai pasākums, par kuru ir runa pamatlietā, ir valsts atbalsts LESD 107. panta izpratnē. Šajā ziņā iesniedzējtiesai ir jāsniedz nepieciešamie interpretācijas elementi par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem EKL 107. panta 1. punkts kvalificē valsts pasākums kā valsts atbalstu, proti, šo pasākumu finansē valsts vai izmantojot valsts līdzekļus, šī pasākuma selektivitāte, kā arī tā ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un no šā pasākuma izrietošā konkurences izkropļošana. Šie trīs nosacījumi ir jāizvērtē secīgi.

Par nosacījumu, ka pasākumu finansē valsts vai izmantojot valsts līdzekļus

- 39 LESD 107. panta 1. punkts attiecas uz “atbalstu, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem”.

- 40 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru atbalsta jēdziens ir vispārīgāks nekā subsīdijas jēdziens, jo tas ietver ne tikai pozitīvu palīdzību, kas ir subsīdija pati par sevi, bet arī dažāda veida pasākumus, kas dažādos veidos atvieglo izmaksas, kuras parasti ir jāsedz no uzņēmuma budžeta, un kas, kaut gan nav subsīdijas šī vārda šaurākajā nozīmē, ir tām identiski pēc rakstura un rada tādas pašas sekas (skat. it īpaši spriedumu *Cassa di Risparmio di Firenze u.c.*, C-222/04, EU:C:2006:8, 131. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 41 Attiecībā uz pamatlietu no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka, pirmkārt, valsts garantija bija paredzēta pilnvarojuma līgumā, kas, pamatojoties uz 2001. gada dekrēta 24. panta 15. punktu, 2008. gada 15. septembrī tika noslēgts starp Pašvaldību ministriju, Valsts kasi un *OTP Bank*.
- 42 Otrkārt, saistībā ar atsauci uz valsts garantiju ik ceturksni kredītiestādes nosūtīja savus pieprasījumus Pašvaldību ministrijai vai Ekonomikas ministrijai, kuras piešķīra pieprasīto atbalstu un avansus, tos ieskaitot Valsts kases pārvaldītajā vispārējā budžeta “Cita veida atbalstam mājokļiem” paredzētajā postenī.
- 43 No tā izriet, ka valsts garantija ir atbalsts, ko piešķir valstis vai no valsts līdzekļiem LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

Par pasākuma selektīvo raksturu

- 44 LESD 107. panta 1. punktā ir aizliegts atbalsts, kas “dod priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai”, citiem vārdiem – selektīvs atbalsts.
- 45 Tādējādi ir jānosaka, vai valsts garantija pamatlietā ir tāda, ar kuru dod priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri, ņemot vērā strīdīgā pasākuma mērķi, atrodas salīdzināmā faktiskā un juridiskā situācijā.
- 46 Ievadam jānorāda, ka 2001. gada dekrētā, uz kuru pamatojoties šī garantija tika piešķirta, ir reglamentēts atbalsts, kas domāts, lai veicinātu noteiktu kategoriju māsaimniecību pieeju mājokļiem. Tā šī dekrēta 24. panta 1. punktā paredzēts, ka kredītiestādes piešķir un izmaksā aizdevumus un nosaka atbalsta atmaksāšanas kārtību. Par to šī dekrēta 25. panta 1. un 2. punktā attiecīgajām kredītiestādēm tiek piešķirta minētā garantija.
- 47 Saskaņā ar Tiesas judikatūru, ja atbalsts tiek piešķirts garantijas veidā, ir būtiski, lai valsts tiesas identificētu šī atbalsta saņēmējus, kas, iespējams, var būt gan aizņēmējs, gan aizdevējs vai dažos gadījumos abi kopā (šajā ziņā skat. spriedumu *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, 37. punkts).
- 48 Šajā gadījumā, ka izriet no šī sprieduma 46. punkta, 2001. gada dekrētā paredzēts, ka šo dekrētu īsteno un tādējādi valsts garantiju izmanto kredītiestādes. Tādējādi attiecīgais pasākums šķiet dodam labumu vienīgi kredītiestāžu nozarei.
- 49 Saskaņā ar Tiesas judikatūru atbalsts var būt selektīvs no LESD 107. panta 1. punkta viedokļa, pat ja tas attiecas uz visu saimniecisko nozari (šajā ziņā skat. it īpaši spriedumus *Beļģija/Komisija*, C-75/97, EU:C:1999:311, 33. punkts, kā arī *Paint Graphos u.c.*, EU:C:2011:550, 53. punkts).
- 50 Tādējādi valsts garantija var tikt uzskatīta par selektīvu. Apstākļi, ka zināmos gadījumos no tās gūst labumu arī saņēmēji, kas nav kredītiestādes, kā šajā gadījumā – noteiktas māsaimniecības, kuru ienākumi tam neļauj pašām par sevi apsvērt nekustamā īpašuma iegādi, neliek apšaubīt šo secinājumu, kas ir pietiekams LESD 107. panta 1. punkta piemērošanai.

- 51 Tomēr jānorāda, ka Tiesas sēdē notikušajās debatēs tika minēts 2008. gadā izdarīts 2001. gada dekrēta grozījums, ar kuru iespēja īstenot minēto dekrētu esot attiecināta uz citiem saimnieciskās darbības subjektiem.
- 52 Attiecībā uz faktu jautājumu galu galā iesniedzējtiesa ir tā, kurai ir jāpārbauda šo apstākļu atbilstība patiesībai un jānovērtē, vai tie ir tādi, kas liek apšaubīt valsts garantijas selektīvo raksturu.
- Par nosacījumiem par pasākuma ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un konkurences izkropļošanu, ko tas var izraisīt
- 53 LESD 107. panta 1. punktā aizliegts atbalsts, kas ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm un rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus.
- 54 Lai valsts pasākumu kvalificētu par valsts atbalstu, nav jākonstatē attiecīgā atbalsta reālā ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un faktiskā konkurences izkropļošana, bet gan tikai jāpārbauda, vai atbalsts varētu ietekmēt šo tirdzniecību un izkropļot konkurenci (spriedumi Itālija/Komisija, C-372/97, EU:C:2004:234, 44. punkts, un *Unicredito Italiano*, C-148/04, EU:C:2005:774, 54. punkts).
- 55 Īpaši, ja kādas dalībvalsts piešķirtais atbalsts nostiprina kāda uzņēmuma stāvokli attiecībā pret citiem konkurējošiem uzņēmumiem Kopienas iekšējā tirdzniecībā, ir jāuzskata, ka atbalsts ir ietekmējis minēto tirdzniecību (skat. spriedumu *Unicredito Italiano*, EU:C:2005:774, 56. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 56 Šajā ziņā nav nepieciešams, lai uzņēmums, kas ir atbalsta saņēmējs, pats būtu Kopienas iekšējo tirdzniecības sakaru dalībnieks. Kad dalībvalsts piešķir atbalstu uzņēmumam, tā darbība valsts iekšienē var saglabāties vai pieaugt, tādējādi samazinot citās dalībvalstīs reģistrēto uzņēmumu iespējas iekļūt šīs dalībvalsts tirgū. Turklāt tāda uzņēmuma nostiprināšana, kurš līdz šim nav piedalījies Kopienas iekšējā tirdzniecībā, var tam radīt tādu stāvokli, kas ļauj tam iekļūt citas dalībvalsts tirgū (spriedums *Unicredito Italiano*, EU:C:2005:774, 58. punkts).
- 57 Attiecībā uz pamatlietu jānorāda, ka valsts garantija ļauj kredītiestādēm noslēgt aizdevumus, neuzņemoties to finansiālo risku. Tādējādi kredītiestādēm, kas noslēgušas tādu pilnvarojuma līgumu kā pamatlietā, nav katrā ziņā jāpārbauda aizņēmēju maksātspēja, nedz arī jāparedz garantijas prēmija. Turklāt aizņēmēji visbiežāk šajās iestādēs lūdz papildu pakalpojumus, tādus kā norēķinu konta atvēršana. Tādējādi ar valsts garantiju šīm iestādēm tiek piešķirta priekšrocība, jo ar to tiek palielināta šo iestāžu klientūra un to ieņēmumi.
- 58 No tā izriet, ka valsts garantija nostiprina kredītiestāžu stāvokli attiecībā pret citiem tirgus dalībniekiem un citās dalībvalstīs reģistrētiem saimnieciskās darbības subjektiem apgrūtina iekļūšanu Ungārijas tirgū. Tādējādi šī garantija var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un radīt konkurences izkropļojumus LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- 59 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, jāatzīst, ka valsts garantija, kas piešķirta ekskluzīvi kredītiestādēm, *a priori* ir “valsts atbalsts” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Tomēr iesniedzējtiesai konkrētāk jānovērtē šādas garantijas selektīvais raksturs, nosakot tostarp, vai pēc 2008. gadā it kā izdarītajiem 2001. gada dekrēta grozījumiem šī garantija var tikt piešķirta citiem saimnieciskās darbības subjektiem, nevis tikai kredītiestādēm un, ja tas tā ir, vai šis apstāklis var likt apšaubīt šīs garantijas selektīvo raksturu.
- 60 Otrkārt, pieņemot, ka iesniedzējtiesa valsts garantiju atzīst par “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, tad, lai tā varētu novērtēt tās likumīgumu, ir jānosaka, vai uz to attiecas LESD 108. panta 3. punktā paredzētā paziņošanas procedūra. Lai to izdarītu, jānosaka, vai šī garantija ir pastāvošs atbalsts vai jauns atbalsts.

- 61 No Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta i) apakšpunkta izriet, ka, neskarot Pievienošanās akta IV pielikuma 3. punktu, pastāvošs atbalsts ir jebkāds atbalsts, kas pastāvēja pirms LESD stāšanās spēkā attiecīgajā dalībvalstī, t.i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kurš ieviests pirms šīs normas stāšanās spēkā un joprojām ir piemērojams pēc tās.
- 62 Pievienošanās akta IV pielikuma 3. punktā noteikts, ka visi pasākumi, ko turpina īstenot pēc pievienošanās dienas un kas ir valsts atbalsts, un neatbilst šī pielikuma 3. punkta 1. apakšpunktā uzskaitītajiem trīs nosacījumiem, pēc pievienošanās datuma tiek uzskatīti par jaunu atbalstu.
- 63 Šajā gadījumā jānorāda, ka 2001. gada dekrēts, uz kuru pamatojoties tika piešķirta valsts garantija, stājās spēkā 1994. gada 10. decembrī, nav uzskaitīts Pievienošanās akta IV pielikuma papildinājumā un nav ticis paziņots Komisijai šī akta IV pielikuma 3. punkta 1. apakšpunkta c) punktā paredzētās t.s. “pārejas procedūras” ietvaros.
- 64 Tādējādi valsts garantija neatbilst Pievienošanās akta IV pielikuma 3. punkta 1. apakšpunktā uzskaitītajiem trīs nosacījumiem un līdz ar to šajā gadījumā ir uzskatāma par jaunu atbalstu.
- 65 Atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam par plāniem piešķirt jaunu atbalstu iepriekš jāziņo Komisijai, un pasākumus nevar īstenot, kamēr šī procedūra nav pabeigta ar galīgu lēmumu.
- 66 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru atbalsta pasākums, kas ir īstenots, neievērojot no LESD 108. panta 3. punkta izrietošos pienākumus, ir nelikumīgs (spriedums *Distribution Casino France u.c.*, no C-266/04 līdz C-270/04, C-276/04 un no C-321/04 līdz C-325/04, EU:C:2005:657, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 67 Attiecībā uz pamatlietu šķiet, ka Ungārija valsts garantiju nav paziņojusi Komisijai.
- 68 No iepriekš minētā izriet, ka, pieņemot, ka iesniedzējtiesa valsts garantiju kvalificē kā “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, šāda garantija ir uzskatāma par jaunu atbalstu un tādējādi uz to attiecas iepriekšējas paziņošanas Komisijai pienākums atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam. Iesniedzējtiesai ir jāpārlicinās, vai attiecīgā dalībvalsts ir izpildījusi šo pienākumu, un, ja tas tā nav, šī garantija jāatzīst par nelikumīgu.
- 69 Treškārt, attiecībā uz sekām, kas izriet no šādas nelikumības, un, konkrētāk, attiecībā uz nelikumīgā atbalsta saņēmējiem vispirms jāatgādina, ka Tiesa ir atkārtoti nospriedusi, ka valsts tiesām ir jāizdara secinājumi no LESD 108. panta 3. punkta pārkāpuma saskaņā ar valsts tiesībām gan attiecībā uz atbalsta pasākumu īstenošanas aktu spēkā esamību, gan attiecībā uz tāda finanšu atbalsta atgūšanu, kas ir piešķirts, neievērojot šo normu (šajā ziņā skat. spriedumus *Calster u.c.*, C-261/01 un C-262/01, EU:C:2003:571, 64. punkts; *Xunta de Galicia*, C-71/04, EU:C:2005:493, 49. punkts, kā arī *CELF un ministre de la Culture et de la Communication*, C-199/06, EU:C:2008:79, 41). punkts.
- 70 Loģiskās sekas atbalsta atzīšanai par nelikumīgu ir tā pārtraukšana, to atgūstot nolūkā atjaunot iepriekšējo situāciju (skat. it īpaši spriedumus *Itālija un SIM 2 Multimedia/Komisija*, C-328/99 un C-399/00, EU:C:2003:252, 66. punkts, un *Mediaset/Komisija*, C-403/10 P, EU:C:2011:533, 122. punkts).
- 71 Tādējādi nelikumīgi piešķirta valsts atbalsta atgūšanas pamatmērķis ir novērst konkurences izkropļojumu, kas ir izraisīts ar šāda atbalsta radīto konkurences priekšrocību (šajā ziņā skat. spriedumus *Vācija/Komisija*, C-277/00, EU:C:2004:238, 76. punkts, un *Komisija/MTU Friedrichshafen*, C-520/07 P, EU:C:2009:557, 57. punkts). Faktiski ar atbalsta atmaksu tā saņēmējs zaudē tirgus priekšrocību, kas tam bija salīdzinājumā ar tā konkurentiem, un ir atjaunota situācija, kas pastāvēja pirms atbalsta izmaksas (spriedums *Komisija/Itālija*, C-350/93, EU:C:1995:96, 22. punkts).
- 72 Piespriest atmaksāt atbalstu varētu būt nepiemēroti piespriest tikai, ja rastos ārkārtas apstākļi (skat. spriedumu *Residex Capital IV*, EU:C:2011:814, 35. punkta un tajā minētā judikatūra).

- 73 Pamatlietā no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem neizriet, ka iesniedzējtiesā būtu izdarīta atsauce uz šādiem ārkārtas apstākļiem. Līdz ar to valsts tiesai principā ir pienākums uzdot atgūt atbalstu, par kuru ir runa šajā lietā, atbilstoši tās valsts tiesībām.
- 74 Turpinot ir jāatgādina, ka vienīgi Komisija ir kompetenta izvērtēt plānotā atbalsta saderību ar kopējo tirgu, veicot šo pārbaudi pat gadījumā, kad dalībvalsts neievēro LESD 108. panta 3. punktā noteikto aizliegumu īstenot atbalsta pasākumus. Valsts tiesām šādā gadījumā līdz Komisijas galīgā lēmuma pieņemšanai ir vienīgi jāaizsargā individu tiesības gadījumā, ja valsts iestādes neievēro šo aizliegumu (šajā ziņā skat. spriedumu *CELF un ministre de la Culture et de la Communication*, EU:C:2008:79, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 75 Tādējādi Komisija ir tā, kurai ir jāizvērtē valsts garantijas saderīgums ar iekšējo tirgu, tostarp, lai novērtētu, vai uz šo atbalstu var attiekties LESD 107. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētais izņēmums attiecībā uz sociāliem atbalstiem.
- 76 Tomēr, pat pieņemot, ka Komisija nākotnē pieņemamā galīgā lēmumā atzītu valsts garantiju par saderīgu ar iekšējo tirgu, valsts tiesai saglabājas pienākums atbilstoši valsts tiesībām uzdot atgūt šo atbalstu. Šī Komisijas galīgā lēmuma sekas nav īstenošanas aktu, kas bija nelikumīgi tā iemesla dēļ, ka tie ir tikuši pieņemti, pārkāpjot LESD 108. pantā noteikto aizliegumu, padarīšana par likumīgiem, un pretējā gadījumā tiktu apdraudēta LESD 108. panta 3. punkta pēdējā teikuma tiešā iedarbība un neievērotas individu tiesības, kuras aizsargāt ir valsts tiesu uzdevums. Jebkāda cita interpretācija atbalstītu to, ka attiecīgā dalībvalsts neievēro šī panta 3. punkta pēdējo teikumu, un tam liegtu tā lietderīgo iedarbību (šajā ziņā skat. spriedumus *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires* un *Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, C-354/90, EU:C:1991:440, 16. punkts, kā arī *SFEI u.c.*, C-39/94, EU:C:1996:285, 67.–69. punkts).
- 77 Visbeidzot it īpaši attiecībā uz valsts garantijas saņēmējiem jāuzsver, ka, ņemot vērā Komisijas saskaņā ar LESD 108. pantu veiktās valsts atbalsta kontroles obligāto raksturu, pirmkārt, uzņēmumiem, kuri saņem atbalstu, principā tiesiskā palāvība par to, ka atbalsts ir likumīgs, varētu būt tikai tad, ja atbalsts piešķirts, ievērojot šajā pantā noteikto procedūru, un, otrkārt, rūpīgam saimnieciskās darbības subjektam parasti būtu jāspēj pārliecināties, vai šī procedūra ir ievērota. Īpaši gadījumā, ja atbalsts ir piešķirts, par to iepriekš nepaziņojot Komisijai, un tādējādi tas ir nelikumīgs saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu, atbalsta saņēmējam tajā laikā nevar pastāvēt tiesiskā palāvība attiecībā uz atbalsta piešķiršanas likumību (spriedums *Unicredito Italiano*, EU:C:2005:774, 104. punkta un tajā minētā judikatūra).
- 78 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tādas valsts garantijas saņēmējiem kā pamatlietā, kas piešķirta, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, un kas tādējādi ir nelikumīga, atbilstoši Savienības tiesībām nav nekādu tiesību aizsardzības līdzekļu.
- 79 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem jāatbild, ka:
- valsts garantija, kas piešķirta ekskluzīvi kredītiestādēm, *a priori* ir “valsts atbalsts” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Tomēr iesniedzējtiesai konkrētāk jānovērtē šādas garantijas selektīvais raksturs, nosakot tostarp, vai pēc 2008. gadā it kā izdarītajiem 2001. gada dekrēta grozījumiem šī garantija var tikt piešķirta citiem saimnieciskās darbības subjektiem, nevis tikai kredītiestādēm un, ja tas tā ir, vai šis apstāklis var likt apšaubīt šīs garantijas selektīvo raksturu;
 - pieņemot, ka iesniedzējtiesa valsts garantiju, par kuru ir runa pamatlietā, kvalificē kā “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, šāda garantija ir uzskatāma par jaunu atbalstu un tādējādi uz to attiecas iepriekšējas paziņošanas Komisijai pienākums atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam. Iesniedzējtiesai ir jāpārliecinās, vai attiecīgā dalībvalsts ir izpildījusi šo pienākumu, un, ja tas tā nav, šī garantija jāatzīst par nelikumīgu;

— tādas valsts garantijas saņēmējiem kā pamatlietā, kas piešķirta, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, un kas tādējādi ir nelikumīga, atbilstoši Savienības tiesībām nav nekādu tiesību aizsardzības līdzekļu.

Par tiesāšanās izdevumiem

⁸⁰ Attiecībā uz pamatlīetas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

Garantija, ko Ungārijas valsts atbilstoši 2001. gada 31. janvāra valdības Dekrēta Nr. 12/2001 par atbalstu, lai sekmētu pieeju mājoklim, 25. panta 1. un 2. punktam piešķirusi ekskluzīvi kredītiestādēm, a priori ir “valsts atbalsts” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Tomēr iesniedzējtiesai konkrētāk jānovērtē šādas garantijas selektīvais raksturs, nosakot tostarp, vai pēc 2008. gadā it kā izdarītajiem šī dekrēta grozījumiem šī garantija var tikt piešķirta citiem saimnieciskās darbības subjektiem, nevis tikai kredītiestādēm un, ja tas tā ir, vai šis apstāklis var likt apšaubīt šīs garantijas selektīvo raksturu.

Pieņemot, ka iesniedzējtiesa valsts garantiju, par kuru ir runa pamatlietā, kvalificē kā “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, šāda garantija ir uzskatāma par jaunu atbalstu un tādējādi uz to attiecas iepriekšējas paziņošanas Komisijai pienākums atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam. Iesniedzējtiesai ir jāpārlicinās, vai attiecīgā dalībvalsts ir izpildījusi šo pienākumu, un, ja tas tā nav, šī garantija jāatzīst par nelikumīgu.

Tādas valsts garantijas saņēmējiem kā pamatlietā, kas piešķirta, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, un kas tādējādi ir nelikumīga, atbilstoši Savienības tiesībām nav nekādu tiesību aizsardzības līdzekļu.

[Paraksti]